

การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

The Development Emotional Intelligence Test of High School Students.

นายเจนรบ โกรธา

รหัสนักศึกษา 595050089-7

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

การพัฒนาวัยรุ่นให้มีความฉลาดทางอารมณ์ นับว่าเป็นสิ่งท้าทายสำหรับครู พ่อแม่ และผู้นำในสังคมอย่างยิ่ง เพราะประสบการณ์ทางอารมณ์ เป็นพื้นฐานสำหรับการเจริญงอกงามทางจิตใจ และคุณธรรม ในภาวะปัจจุบันที่ครอบครัวต่าง ๆ กำลังประสบความตึงเครียด รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางสังคม ไม่เอื้อต่อความงอกงามทางจิตใจของคนจำนวนมาก เราคาดหมายได้ว่า บุคคลซึ่งขาดโอกาส ในการพัฒนาคุณภาพของจิตใจ สามารถคิดและกระทำอะไรก็ได้ ที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิ ความต้องการ ความรู้สึก และศักดิ์ศรีของคนอื่น ถ้าในสังคมมีบุคคลเช่นนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เราจะพบความก้าวร้าวรุนแรงยิ่งขึ้น กลายเป็นสังคมอันตราย ที่ประชาชนขาดความยับยั้งชั่งใจ และไม่สามารถตกลงกันได้ ผู้คนทั้งหลายจะสนใจแต่ตนเอง ก่อให้เกิดความหายนะ นำความสามารถเฉลียวฉลาดของตนเอง มาใช้ในทางทำลายมากกว่าสร้างสรรค์ ซึ่งแนวโน้มนี้เห็นได้อย่างชัดเจน ตามข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เกิดความก้าวร้าว และรุนแรง ที่เกินกว่าเหตุ เช่น เด็กนักเรียนเอาปืนมายิงครู และเพื่อน นักเรียนยกพวกตีกัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวความคิดของแดเนียล โกลแมน (Goleman, 1998) ที่กล่าวถึงความสามารถส่วนบุคคลและความสามารถทางสังคม 5 ด้าน คือ การตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง การจัดการอารมณ์ของตนเอง การจูงใจตนเอง การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และการมีทักษะทางสังคม โดยจากการศึกษาวิจัย พบว่าอารมณ์มีความสำคัญต่อชีวิตของเรามาก เราตอบสนองต่ออารมณ์ ที่หลากหลาย อารมณ์มีอิทธิพลต่อความคิด การกระทำ ร่างกาย จิตใจ และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้นความสามารถทางด้านอารมณ์ (ตระหนักรู้ เข้าใจ และควบคุมอารมณ์ได้) จึงเป็นตัวกำหนด ว่าเราจะประสบความสำเร็จและมีความสุขหรือไม่

ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญ เป็นช่วงที่ต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลสถานการณ์ความฉลาดทางอารมณ์ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกฝ่าย ในการกำหนดนโยบายทางด้านแผนการศึกษา กิจกรรมของนักเรียนและสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการที่จะสามารถวางแผนในการเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งครอบครัวจะได้ตระหนักถึงความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์ และส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของบุตรหลานต่อไป

ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์

อีคิวเกิดขึ้นในปี 1990 จากความคิดของ Peter Salovey และ John D. Mayer นักจิตวิทยา ที่เชื่อว่า ความสำเร็จในชีวิตมนุษย์ ไม่น่าจะขึ้นอยู่กับความสามารถทางเชาวน์ปัญญาเพียงอย่างเดียว และได้ให้นิยามของ Emotional Intelligence ไว้ว่า “เป็นความสามารถในการรู้อารมณ์ ความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น เพื่อจำแนกความแตกต่างของ อารมณ์ที่เกิดขึ้นและใช้ข้อมูลนี้เป็นเครื่องชี้นำในการคิดและการกระทำสิ่งต่าง ๆ”

องค์ประกอบพื้นฐานของความฉลาดทาง อารมณ์มีดังนี้

ความตระหนักรู้ในตน (Self-Awareness) หมายถึง ความสามารถในการรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และ ตัดสินใจได้ตามวัย

การควบคุมอารมณ์ (Managing Emotion) หมายถึง ความสามารถที่จะควบคุม ความกลัว ความกังวล ความโกรธ ฯลฯ ของตนเอง ได้ และแสดงออกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

การจูงใจตนเอง (Motivating Oneself) หมายถึง ความมุ่งมั่นและการคิดบวกเพื่อแก้ไขปัญหา ฟันฝ่าอุปสรรค ยอมรับความผิดพลาด ซึ่ง จะมีผลระยะยาวต่อเด็กในการตั้งเป้าหมายและ การสร้างความสำเร็จ

การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) หมายถึง ความสามารถในการสังเกต รับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น จากน้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง และตอบสนองแบบเอา ใจเขามาใส่ใจเรา

ทักษะทางสังคม (Social Skills) หมายถึง ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อผู้อื่น แก้ปัญหาความขัดแย้ง ด้วยวิธี ประนีประนอม รวมไปถึงความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient อาจเรียกว่า Emotional Intelligence) ในภาษาไทยยังสามารถแปลความหมายได้อีก หลายชื่อ อาทิเช่น การบริหารอารมณ์ สติอารมณ์ อัจฉริยะทางอารมณ์ เข้าวอารมณ์ ความเฉลียว ฉลาดทางอารมณ์ ปรีชาเชิงอารมณ์ วุฒิภาวะทาง อารมณ์ ปัญญาทางอารมณ์ ซึ่งทั้งหมดนี้มาจากคำ ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเดียวกันความฉลาด ทางอารมณ์ หรือ EQ

ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีจิตใจที่ มั่นคง การมองโลกในแง่ดี รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ มี เหตุผล มีสติ สามารถควบคุมตนเอง มีความสามารถในการรับรู้ถึงความต้องการของคน อื่น และรู้จักมารยาททางสังคม เป็นต้น

Bar-on (อ้างถึงใน วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, 2542, หน้า 30) ให้ความหมายของความฉลาดทาง อารมณ์ว่า เป็นชุดของความสามารถส่วนตัวด้าน อารมณ์ และด้านสังคมของบุคคลที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของเขาในการต่อกรกับข้อเรียกร้อง และแรงกดดันจากสภาพแวดล้อมทั้งหลายได้เป็น อย่างดี

Salovey, Mayer (อ้างถึงในกระทรวง สาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, 2544, หน้า 10) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์ เป็นความฉลาด ทางสังคมอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ ประกอบด้วย ความสามารถในการรู้อารมณ์และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น สามารถแยกความแตกต่างของ อารมณ์ที่เกิดขึ้นและใช้ข้อมูลเหล่านี้เป็นเครื่องชี้นำ ในการคิด และกระทำสิ่งต่าง ๆ

กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า 26) ให้ความหมายของความฉลาด ทางอารมณ์ว่า ความสามารถในการรับรู้และ

แสดงออกทางอารมณ์ รวมทั้งคุณลักษณะทางอารมณ์ที่เหมาะสมกับวัยและสังคม

แสงอุษา โลจนานนท์ และกฤษณ์ รุยาพร (2544, หน้า 15-16) ได้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยของคำว่า EQ ว่าคือการบริหารอารมณ์ ซึ่งก็คือความสามารถของบุคคลในการตระหนักถึงการใช้ปัญญากำกับอารมณ์ของตนเองและการใช้ปัญญาในการบริหารอารมณ์ของผู้อื่น โดยในส่วนของความสามารถในการใช้ปัญญากำกับอารมณ์ของตนเอง หมายถึงความสามารถในการรับรู้เข้าใจ สามารถคุมและสร้างแรงกระตุ้นจากภายในให้กับตัวเองเพื่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจในการทำงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมถูกต้องกับกาลเทศะและถูกทำนองคลองธรรม พร้อมทั้งมีความสามารถในการแสดงออก ซึ่งอารมณ์ของตนเอง ได้อย่างเหมาะสม ถูกกับกาลเทศะเช่นกัน ในส่วนของการใช้ ปัญญากำกับอารมณ์ของผู้อื่นหมายถึง การเห็นใจผู้อื่นสามารถรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ให้กำลังใจตลอดจนมีความสามารถในการบริหารอารมณ์ของผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

นางพงา ลี มสุวรรณ (2547, หน้า198) กล่าวว่า อีคิว เป็นคำค่อนข้างใหม่เมื่อเทียบกับไอคิว แต่อีคิวสามารถดึงดูดความสนใจคนได้มาก ทำให้คนหันมาสนใจคุณสมบัติเรื่องอีคิวของคนอย่างมาก เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษว่า Emotional Quotient และย่อว่า EQ ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้เป็นชาวอเมริกันเช่นกันชื่อ Daniel Goleman เขียนเมื่อปี ค.ศ.1995

อีคิว นั้นหมายถึงความสามารถของคนด้านอารมณ์ จิตใจ และยังรวมถึงทักษะการเข้าสังคมด้วย แต่คนทั่วไปแล้วจะไม่ค่อยเข้าใจหรือไม่ซาบซึ้งนักว่าภาวะทางอารมณ์นั้นหมายถึงอะไร จึงไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจมากนัก จนกระทั่งคำว่าอีคิวเกิดขึ้น จึงเป็นคำที่ติดตลาดเหมือนคำว่าไอ

คิว คนจึงหันมาสนใจและให้ความสำคัญขึ้นอย่างมาก ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดีทีเดียว

อีคิว หมายถึง ความสามารถด้านต่าง ๆ ทางจิตใจ อารมณ์ และสังคมหลายด้าน

เทิดศักดิ์ เดชคง (2547ก, หน้า 39) ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ว่า คือความสามารถของบุคคลในการนำไปสู่การเป็นคนดี มีคุณค่า และมีความสุข คำว่า เป็นคนดี รวมความหมายของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งก็คือความเมตตากรุณา ในแง่ของพุทธศาสนา ส่วนนี้ก็คือ “ศีล” ก็คือข้อปฏิบัติเพื่อขัดเกลามนุษย์นั่นเอง การมีคุณค่านั้นยังสอดคล้องกับการมีสติการรู้ตัว (Awareness) ส่วนการมีความสุข เกิดจากการมองโลก เพื่อหาความสุขใส่ตัวเมื่อเกิดความทุกข์ก็หาวิธีแก้ไข อันนี้คล้ายกับการใช้ “ปัญญา” ความฉลาดทางอารมณ์ในความหมายนี้ จะเน้นที่ความพึงพอใจ โดยไม่ได้ไปจำกัดว่าจะต้องทำให้ได้เป็นผู้มียศถาบรรดาศักดิ์ มีชื่อเสียง หรือมีเงินทองมากมาย

จากความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ คือ การที่บุคคลสามารถรับรู้และแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสังคม ซึ่งนำไปสู่การเป็นคนดี มีคุณค่า และมีความสุข

องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์

Daniel Goleman ได้จำแนกความฉลาดทางอารมณ์ ออกเป็น 2 ทักษะใหญ่ๆ ดังนี้

ทักษะการจัดการตนเอง (Self-Management Skills) ได้แก่ ความสามารถในการรู้จักตนเองทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ก่อนการตัดสินใจ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความมุ่งมั่นที่จะดำเนินชีวิตอย่างมี

คุณธรรม ชื่อสัตย์สุจริต มีความขยันขันแข็ง มุ่งมั่น
ในการทำงาน การคิดเชิงบวก (Positive Thinking)
และไม่ท้อถอยเมื่อพบกับปัญหาหรืออุปสรรค

ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relationship Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีทักษะการเข้าสังคม รู้จักระมัดระวังคำพูด รู้ว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ รู้กาลเทศะ การสร้างความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจ ความสามารถในการโน้มน้าว ชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามความคิดเห็นหรือร่วมมือด้วย

โกลแมน (Goleman, 1998) ได้จำแนก EQ ออกเป็น 2 สมรรถนะใหญ่ ๆ คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล เป็นความสามารถในการบริหารจัดการกับตนเองได้อย่างดี ประกอบด้วย

1.1 (Self-Awareness) ประกอบด้วย การรู้เท่าทันอารมณ์ของตนเองรู้ถึงสาเหตุที่ทำให้เกิด ความรู้สึกนั้น ๆ และคาดคะเนผลที่จะเกิดตามมาได้สามารถจัดการกับความรู้สึกภายในตนเองได้ มีความมั่นใจตนเอง เชื่อมั่นในความสามารถและความมีคุณค่าของคน ประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง

1.2 ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self-regulation) คือ การควบคุมอารมณ์ตนเองจัดการกับความโกรธ ความฉุนเฉียวต่าง ๆ ได้มีความสามารถในการปรับตัวจัดการกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เปิดใจกว้างกับความ คิดและข้อมูลใหม่ ๆ อย่างมีความสุข

1.3 ความสามารถสร้างแรงจูงใจตนเองได้ (Motivation oneself) หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่จะกระทำภารกิจ ต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ สามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคได้

อย่างไม่ย่อท้อจนบรรลุเป้าหมาย มีความคิดริเริ่ม และพร้อมที่จะปฏิบัติตามที่โอกาสจะอำนวย

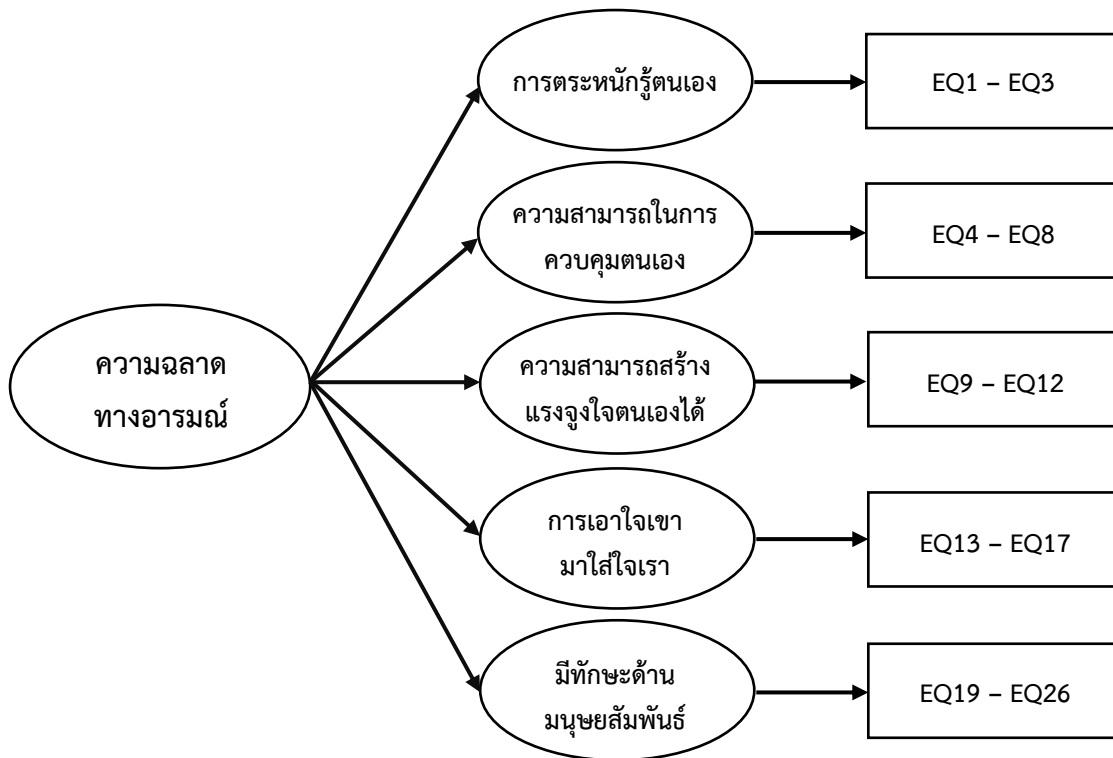
2. สมรรถนะทางด้านสังคม เป็นการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ประกอบด้วย

2.1 การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) หมายถึง การตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น มีความเข้าใจผู้อื่น และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

2.2 มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสามารถในการโน้มน้าวจูงใจบุคคลได้อย่างนุ่มนวล ถูกทิศทาง มีการสื่อความหมายที่ดีชัดเจนถูกต้องน่าเชื่อถือสามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้สามารถบริหารความ ชัดแย้งได้ดีหาทางยุติข้อขัดแย้งได้อย่างเหมาะสมสร้างสายสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีมเพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายได้

จากองค์ประกอบที่ได้ศึกษามาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ยึดหลักการความฉลาดทางอารมณ์ของ โกลแมน (Goleman, 1998) ซึ่งได้จำแนก องค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ 5 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่

1. การตระหนักรู้ตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ
2. ความสามารถในการควบคุมตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ
3. ความสามารถสร้างแรงจูงใจตนเองได้ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ
4. การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ
5. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การสร้างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

การสร้างแบบวัดแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ การตระหนักรู้ตนเอง จำนวน 3 ข้อ ด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถสร้างแรงจูงใจตนเองได้ จำนวน 4 ข้อ ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา จำนวน 5 ข้อ และด้านการมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 8 ข้อ โดยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ไม่จริงเลย จริงเล็กน้อย ปานกลาง จริงมาก และจริงที่สุด มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโมเดลและองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ โดยกำหนดตัวแปรแฝง และตัวแปรที่สังเกตได้

2) การตรวจสอบเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (Index of Item-Congruence, IOC) และคัดเลือกข้อที่มีดัชนีตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

3) ทดลองใช้แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ ที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ คัดเลือก และปรับปรุง

4) ทดลองใช้แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ ครั้งที่ 2 ที่พัฒนาแล้วกับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความเที่ยง (สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา และสูตร Kuder-Richason: KR-20) ความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของแบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ โดยมีเกณฑ์การแปลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552 อ้างถึงใน สุชีรา มะหิเมือง, 2558) ดังนี้

$-0.30 \leq r \leq 0.30$ หมายถึง ขนาดของความสัมพัทธ์ต่ำ

$-0.30 < r \leq 0.50$ หรือ $0.30 < r \leq 0.50$ หมายถึง ขนาดของความสัมพัทธ์ปานกลาง

$-0.50 < r \leq 0.70$ หรือ $0.50 < r \leq 0.70$ หมายถึง ขนาดของความสัมพัทธ์สูง

และ $r < -0.70$ หรือ $r > 0.70$ หมายถึง ขนาดของความสัมพัทธ์สูงมาก

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยพิจารณาจากค่า KMO (Kaiser Meyer Olkin Measure of Sampling adequacy) ต้องมากกว่า 0.5 และค่า Bartlett's Test of Sphericity ต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีความสัมพันธ์กันและสามารถใช้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมดได้ ข้อมูลมีความเหมาะสมกับการใช้เทคนิค Factor Analysis ต่อไป

4. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสำรวจเพื่อแบ่งกลุ่มองค์ประกอบ

5. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของโมเดลองค์ประกอบ สำหรับการตรวจสอบความตรงของโมเดลพิจารณาจากดัชนีปรับโมเดล (Modification Indices) การสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ใช้เกณฑ์ดัชนีตามข้อสรุปงานวิจัยของ Kwan and Walker (2003) และ Hansen, Ros.n and Gustafsson (2004) (อ้างถึงใน ประสงค์ ต่อโชติ (2555)) ดังนี้

1) $\chi^2/df < 2.00$

2). ค่าดัชนี Tucker-Lewis Index (TLI) หรือเรียกว่า Non-Normed Fit Index (NNFI) โดยที่ $NNFI > 0.960$

3) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) โดยที่ $CFI > 0.960$

4) ค่าดัชนีรากของกำลังที่สองเฉลี่ยเศษของการประมาณค่าความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA)

< 0.050 = สอดคล้องดี

$0.051 - 0.080$ = พอใช้ได้

> 0.100 = สอดคล้องไม่ดี

5) ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual: SRMR) < 0.050

6) ปรับแต่งโมเดลหากโมเดลไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

7) สรุปผลการวิเคราะห์และอภิปรายผล

บรรณานุกรม

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542, มกราคม-มิถุนายน). **เขาว์อารมณ์ดัชนีวัดความสำเร็จในชีวิต.**วารสารการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา, 1(2):15-17.

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542). **เขาว์อารมณ์ (EQ): ดัชนีวัดความสุข และ ความสำเร็จของชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพิมพ์เอ็กซ์เปอร์เน็ต.

กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. (2546). **สุขภาพจิตไทย พ.ศ. 2545-2546.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม.** พิมพ์ครั้งที่ 4. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กทม.

กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. (2544). **รายงานวิจัยการพัฒนาแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์สำหรับประชาชนไทยอายุ 12-60 ปี.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์วงศ์กมลโปรดักชั่น.

นางพงา ลิมสุวรรณ. (2547). **เลี้ยงลูกถูกวิธี ชีวิตเป็นสุข (พิมพ์ครั้งที่ 9).** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แปลนพรีนติ้งเพลส.

สำนักพัฒนาสุขภาพจิต, กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). **แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 3.

Cooper, R.K. & Sawaf, A. (1997). **Executive EQ in Telligence in Leardership and Organization.**

New York: Cyrosset & Putnum.
Coyleman, D. (1995). **Emotional**

Intelligence: Why it can Matter Move than IQ. New York: Bantam Book.

Beam, J. (2012). **What is an Emotional Quotient (EQ)?**
<http://www.wisegeek.com/what-is-an-emotional-quotient-eq.htm>

Goleman, Daniel. (1998) **Working With Emotional Intelligence.** More Than Sound Publishing.

_____. (2011) **Leadership: The Power of Emotional Intelligence.** More Than Sound Publishing.

Karnaze, Melissa. (2012). **Salovey & Mayer on Emotional Intelligence (1990)**
<http://mindfulconstruct.com/2009/03/31/salovey-mayer-on-emotional-intelligence-1990/>